

MÍSTNÍ NÁZVY A VELKÁ PÍSMENA

1. Jména ulic. Seřadte názvy ulic dle abecedy.

___ Hvozdnická	___ Kralická
___ Pod Altánem	___ U Trati
___ Vilová	___ Nad Olšinami
___ Železniční	___ Foerstrova
___ Na Hroudě	___ Pitkovická

2. Co je ve městě? Přiřadte slova k obrázkům.

A. ZASTÁVKA
E. MOST

B. NÁBŘEŽÍ
F. ULICE

C. PARK
G. NÁDRAŽÍ

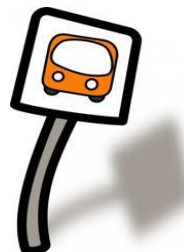
D. NÁMĚSTÍ
H. HŘBITOV

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

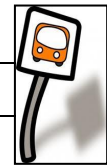
3. Co je to? Vyberte správné slovo k definici.

- je místo, kudy jdeme přes řeku.
- je místo, kde čekám na autobus nebo tramvaj.
- je místo, odkud odjíždí vlaky.
- je místo, kde lidé mohou relaxovat a trávit volný čas.
- je ulice nebo pěší zóna u řeky.
- je místo mezi domy, kudy jezdí auta.
- je místo pro mrtvé.
- je místo, které je v centru města.

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

4. Místní názvy (názvy ulic, zastávek...) a velká písmena

	ADRESA	ZASTÁVKA
1 název	<u>G</u> utova	<u>S</u> trašnická
předložka + podstatné jméno	<u>P</u> od <u>H</u> otelem	<u>N</u> a <u>H</u> roudě
2 přídavná jména	<u>M</u> alá <u>B</u> ylanská	<u>N</u> ová <u>S</u> pojovací
předložka + přídavné jm. + podst.jm.	<u>P</u> od <u>S</u> trašnickou <u>v</u> inici	<u>U</u> <u>V</u> inohradského <u>h</u> řbitova
název + místo (náměstí, ulice, nádraží)	<u>V</u> ilová <u>u</u> lice	<u>R</u> ajská <u>z</u> ahrada
místo + název	<u>n</u> áměstí <u>M</u> íru	<u>N</u> áměstí <u>M</u> íru
místo + obecný název + vlastní jméno	<u>n</u> áměstí <u>B</u> ratří <u>S</u> ynků	<u>N</u> áměstí <u>B</u> ratří <u>S</u> ynků

5. Kvíz. Vyberte jednu správnou odpověď.

- a) václavské náměstí b) Václavské náměstí c) Václavské Náměstí
- a) K Žižkovu b) K žižkovu c) k žižkovu
- a) ulice strašnická b) Ulice Strašnická c) ulice Strašnická
- a) U strašnického divadla b) U Strašnického Divadla c) U Strašnického divadla
- a) ulice malá Štěpánská b) ulice Malá Štěpánská c) Ulice Malá štěpánská
- a) nábřeží Kapitána Jaroše b) Nábřeží kapitána Jaroše c) nábřeží kapitána Jaroše
- a) zastávka vozovna Žižkov b) zastávka Vozovna Žižkov c) Zastávka Vozovna Žižkov

6. Doplnovačka.

- A. (h)___lavní E. (z)___a (v)___ěží
- B. (l)___egii F. (g)___enerála (p)___íky
- C. (p)___řátelství G. (b)___etlémské
- D. ulice (u)___ (o)___lšanského

7. Změna trasy. Do textu napište správné místní názvy a najděte cestu na mapě.

Minulý rok jsme se z (ulice kolodějská) přestěhovali do (ulice na výsluní) Ta je blízko (vinohradského hřbitova), kde v (krátké ulici) bydlí můj kamarád Petr. Do školy normálně jezdím tramvají ze (zastávky solidarita) přes zastávku metra (strašnická) Vystupuji na zastávce (nádraží strašnice) Teď je ale změna trasy a musím jezdit náhradní autobusovou dopravou X-26 ze zastávky (vozovna strašnice) na zastávku (průběžná), odkud jdu pěšky na zastávku (na hroudě) Tam nastoupím na autobus X-22 a jedu jednu zastávku do školy.

Téma lekce: Místní názvy a velká písmena

Charakteristika materiálu:

Představený materiál se skládá z pracovního listu, jeho příloh a řešení, z návrhů dalších možných aktivit, se kterými lze pracovat v jedné až dvou vyučovacích jednotkách v hodinách Českého jazyka, a to zejména v hodinách gramatických. Dále je v materiálu obsažen stručný a podrobný plán lekce a tabulka jazykových prostředků pro žáka s odlišným mateřským jazykem (ŽOMJ).

Materiál se zaměřuje na gramatické téma Místní názvy a velká písmena. Využívá zčásti výchozí autentický text Změna trasy, který je převzatý ze slohové lekce Oznámení. Pracovní list lze využít i bez návaznosti na slohovou výchovu. Materiál je vytvořen především pro práci v 6. ročníku ZŠ pro celou třídu včetně ŽOMJ. Pro individuální práci ŽOMJ lze materiál také využít pro rozvoj jeho slovní zásoby a procvičování pravopisu. V rámci opakování psaní velkých písmen lze pracovní list teoreticky využít i ve vyšších ročnících.

Materiál byl vyzkoušen v 9. třídě základní školy v rámci opakování pravopisu. Lekce se zúčastnili dva ŽOMJ (velmi pokročilá Čiňanka a mírně pokročilý Čiňan), první strana pracovního listu byla vzhledem k úrovni znalosti češtiny žáků vynechána. Klíčový vizuál usnadnil orientaci v daném tématu. Zasazení do reálné situace (tj. hledání místních názvů v mapě Změna trasy) žákům ukázalo praktické použití pravopisu.

Cíl materiálu:

Obsahový cíl:

- Žák si osvojí pravidla psaní velkých písmen podstatných jmen vlastních a obecných (názvy ulic a zastávek, míst ve městě).
- Žák vyhledá názvy ulic a zastávek na mapě.

Jazykový cíl:

- Žák vyhledá místní názvy na mapě.
- Žák se orientuje v české abecedě.
- Žák k definici vyhledá vhodný termín.
- Žák na základě klíčového vizuálu rozlišuje pravidla psaní velkých písmen u adresy a zastávky.
- Žák komunikuje a domlouvá se se spolužákem při aktivitách.
- Žák popisuje vlastní cestu z bydliště do školy.
- Žák určuje v názvech vybrané slovní druhy a další náležitosti místních názvů.
- ŽOMJ dle své úrovně češtiny rozvíjí svou slovní zásobu o nová slova.

Jazykové prostředky:

Konkrétní jazykové prostředky, které dopomohou žákovi k vyjádření obsahu (např. začátky vět, slovesa, jazykové vazby):

Aktivity <i>Jaké aktivity jsou v průběhu výuky používány?</i>	Jazykové struktury <i>Jaké vazby, věty budou ŽOMJ potřebovat k vyjádření obsahu?</i>	Výstup <i>Co umí říct/napsat/dělat na základě zvolených jazykových struktur a vybrané slovní zásoby? Za co je možné hodnotit?</i>
Romeo a Julie	Á, Bé, Cé... dlouhé/ krátké/ s kroužkem/ s háčkem velké/ malé	Žák si procvičí a vyjmenuje písmena české abecedy, nadiktuje název ulice, rozlišuje velká a malá písmena.
Jména ulic (cv. 1)	První/ druhá/ třetí je...	Žák seřadí ulice podle abecedy, při kontrole používá řadové číslovky.
Co je ve městě? (cv. 2)	To je...	Žák přiřadí jednotlivá slova k obrázkům, následně bez nápovědy obrázky popisuje.
Co je to? (cv. 3)	... je místo, ...	Žák k definici napíše správné slovo z předchozího cvičení.
Místní názvy a velká písmena (klíčový vizuál 4)	Co je...? Co znamená...? To je předložka/ podstatné jméno/ vlastní jméno...	Žák se seznámí s pravidly psaní velkých písmen. Ptá se v případě nepochopení. Určuje v názvech vybrané slovní druhy a další náležitosti.
Kvíz (cv. 5)	Správná odpověď je A/ B/ C, protože...	Žák aplikuje pravidla pravopisu a vybere správnou odpověď na základě klíčového vizuálu.
Doplňovačka (cv. 6)	velké/ malé...	Žák aplikuje pravidla pravopisu a doplňuje velká a malá písmena a slova dle obrázků.
Změna trasy (cv. 7)	velké/ malé... Tady je ...	Žák aplikuje pravidla pravopisu a doplňuje velká a malá písmena. Vyhledá místní názvy na mapě.
Cesta do školy	Bydlím v ulici ... Do školy jezdím tramvají/ autobusem/ metrem ze zastávky ... přes ... Vystupuji na zastávce jdu pěšky ...	Žák popíše cestu z místa bydliště do školy.

Slovní zásoba: dlouhé/ krátké/ s kroužkem/ s háčkem/ velké/ malé, první/ druhá/ třetí..., zastávka, nábřeží, park, ulice, náměstí, most, nádraží, hřbitov, adresa, místní názvy

Potřebný materiál do hodiny: pracovní list Místní názvy a velká písmena pro každého žáka, barevný plakát Změna trasy (nejlépe formát A3 a dostatek kopií; viz příložený soubor Změna trasy.pdf ve větším rozlišení, popř. Příloha – Změna trasy), papírek s písmeny do dvojice (Příloha 1).

Pro ŽOMJ: překladový slovník, přehled Jména vlastní a obecná (učebnice Český jazyk 6 – 3. díl: Přehledy, tabulky, cvičení, Alter, s. 69 – 70), Pravidla pravopisu.

Stručný popis lekce:

1. **Motivace – aktivita Romeo a Julie:** Vyhledávání názvů ulic na mapě dle počátečního písmena (žák diktuje spolužákovi, který zapisuje do tabulky).
2. **Jména ulic:** Řazení názvů ulic abecedně (cvičení 1).
3. **Co je ve městě?:** Přiřazování slov k obrázkům (pro ŽOMJ; cvičení 2).
4. **Co je to?:** Doplnění vhodného slova do definice (cvičení 3).
5. **Místní názvy a velká písmena:** Seznámení se s pravidly pravopisu velkých písmen, uvádění dalších příkladů ze svého okolí (klíčový vizuál 4).
6. **Kvíz:** Vybírání jedné správné odpovědi (cvičení 5).
7. **Doplňovačka:** Doplnění slova dle obrázků a velkého či malého písmena místního názvu (cvičení 6).
8. **Změna trasy:** Doplnění místních názvu podle pravidel psaní velkých písmen a vyhledání místních názvů, popř. celé trasy na mapě (cvičení 7).
9. **Cesta do školy:** Popis vlastní cesty do školy (ústně, písemně s procvičením pravidel pravopisu).

Podrobný plán lekce:

1. **Motivace – aktivita Romeo a Julie:** *Žáci vyhledávají místní názvy v textu, popř. v mapě, uvědomí si reálné užívání psaní velkých písmen, procvičí si písmena abecedy.*

1. Učitel rozdělí žáky do dvojic, každé dvojici dá papírek s písmeny abecedy (viz Příloha 1) a vylepí po třídě plakáty Změna trasy.
2. Jeden žák sedí, druhý z žáků běhá k mapě, hledá název ulice na zadané počáteční písmeno, název si musí zapamatovat a následně nadiktovat svému partnerovi, ten ho zapíše (název musí být správně), v půlce aktivity si vymění role.

2. **Jména ulic (cvičení 1):** *Žáci procvičují abecedu a její posloupnost.*

1. Učitel rozdá každému žákovi pracovní list Místní názvy a velká písmena.
2. Žáci řadí názvy ulic abecedně, píšou k nim čísla, jak jdou názvy za sebou.

3. Společná kontrola (ŽOMJ trénuje řadové číslovky).

3. Co je ve městě? (cvičení 2): *Primárně určeno pro ŽOMJ pro osvojení a upevnění slovní zásoby.*

ŽOMJ (začátečník) pouze přiřazuje obrázky a slova (možná dopomoc učitele, doplnění návodného písmene, apod.). Pokročilý ŽOMJ doplňuje samostatně, ostatní mohou navíc přidat konkrétní příklady ze svého okolí). Pro české žáky možné úplně vynechat a místo toho zadat rovnou cvičení 3.

4. Co je to? (cvičení 3): *Žáci čtou definice a vymýšlí vhodný termín.*

5. Místní názvy a velká písmena (cvičení 4): *Žáci se pomocí klíčového vizuálu seznámí s pravidly psaní velkých písmen.*

Žáci mohou uvádět příklady ze svého okolí, popř. z mapy Změna trasy.

6. Kvíz (cvičení 5): *Žáci aplikují pravidla psaní velkých písmen.*

Žáci společně ve třídě, popř. samostatně vybírají jednu správnou odpověď, společná kontrola.

7. Doplnovačka (cvičení 6): *Žáci aplikují pravidla psaní velkých písmen a doplňují vhodná slova dle obrázků.*

Žáci doplňují jednak slova dle obrázků (ŽOMJ tak upevňuje novou slovní zásobu z cvičení 2) a zároveň malé či velké písmeno místního názvu.

8. Změna trasy (cvičení 7): *Žáci aplikují pravidla psaní velkých písmen a vyhledávají místní názvy v mapě.*

Možné zadat jako rozšiřující cvičení, domácí úkol apod. Pro pokročilejší ŽOMJ či rychleji pracující české žáky možnost spojit s dalším úkolem – vyznačit / najít trasu na mapě.

9. Cesta do školy: *Žáci procvičují pravidla psaní velkých písmen, popř. jazykové struktury popisu cesty.*

Žáci popisují vlastní cestu do školy (z místa bydliště, přes které zastávky jedou do školy, adresa školy) ústně, následně písemně s procvičením pravidel pravopisu jako domácí úkol.

Zdroje obrázků:

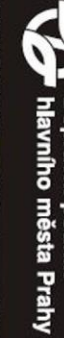
Kliparty Microsoft Office

Plakát Změna trasy: <http://www.praha10.cz/verejneprostory/hlavni-stranka/tabid/1819/articleType/ArticleView/articleId/1980/Zmeny-ve-vedeni-tramvajovych-linek-od-2252012-do-2652012.aspx>

Příloha – Změna trasy

změna trasy
diversion

Dopravní podnik
hlavního města Prahy

Vážení cestující,

z důvodu nevyhovujícího technického stavu a následně opravy a rekonstrukce tramvajových tratí je **od úterý 22. 5. lca 4:30 hodl, do soboty 26. 5. 2012 (cca 0:30 hodl)** přerušen obousměrné tramvajový provoz v úsecích

RADOŠOVICKÁ – NÁDRAŽÍ HOSTIVAŘ a PRŮBĚŽNÁ – VOZOVNA STRAŠNICE

Změny tras tramvajových linek:

- 7** ve směru od Radlické je zkrácena do zastávky Kubánské náměstí, kde je ukončena
- 16** ve směru od Kolářky, resp. Sídliště Řepy je z Biskupcovy odkloněna přes Palmovku, Nádraží Vysočany a Kolbenovu na Lehovec, kde je ukončena
- 19** po dobu výluky není v provozu
- 22** **57** **59** ve směru od centra jsou zkráceny do zastávky Nádraží Strašnice, kde jsou ukončeny (následní zastávka je Radošovická)
- 26** **51** ve směru od Dvorké Šárky jsou od Vozovny Strašnice odkloněny přes Depo Hostivař do Ústředních dílen DP, kde jsou ukončeny
- 55** ve směru do centra je z Průběžné odkloněna do zastávky Nádraží Strašnice, kde je ukončena (následní zastávka je Radošovická)

Náhradní autobusová doprava

neprůběžný provoz

- X-22** STRAŠNICKÁ – Nádraží Strašnice – Zahradní Město – NÁDRAŽÍ HOSTIVAŘ
- X-26** STRAŠNICKÁ – Průběžná – VOZOVNA STRAŠNICE

Upozornění:

Autobus, který přijede do zastávky Strašnická jako linka X-22 dále pokračuje jako linka X-26.

Autobus, který přijede do zastávky Strašnická jako linka X-26 dále pokračuje jako linka X-22.

Zastávky:

Všechny zastávky náhradních autobusových linek X-22 a X-26 jsou v blízkosti zastávek tramvají.

Zastávky Nádraží Hostivař jsou v zastávkách BUS linky 154 v ulicích Plukovníka Mráze a Průmyslová.

Výluka v úseku Radošovická – Nádraží Hostivař bude pokračovat dále.

Náhradní dopravu bude zajišťovat již jen BUS X-22. Předpokládány termín ukončení je konec srpna 2012.

Infocentra: Nádraží Holešovice – Letiště Ruzyně – Anděl – Muzeum – Magistrát hl. m. Prahy

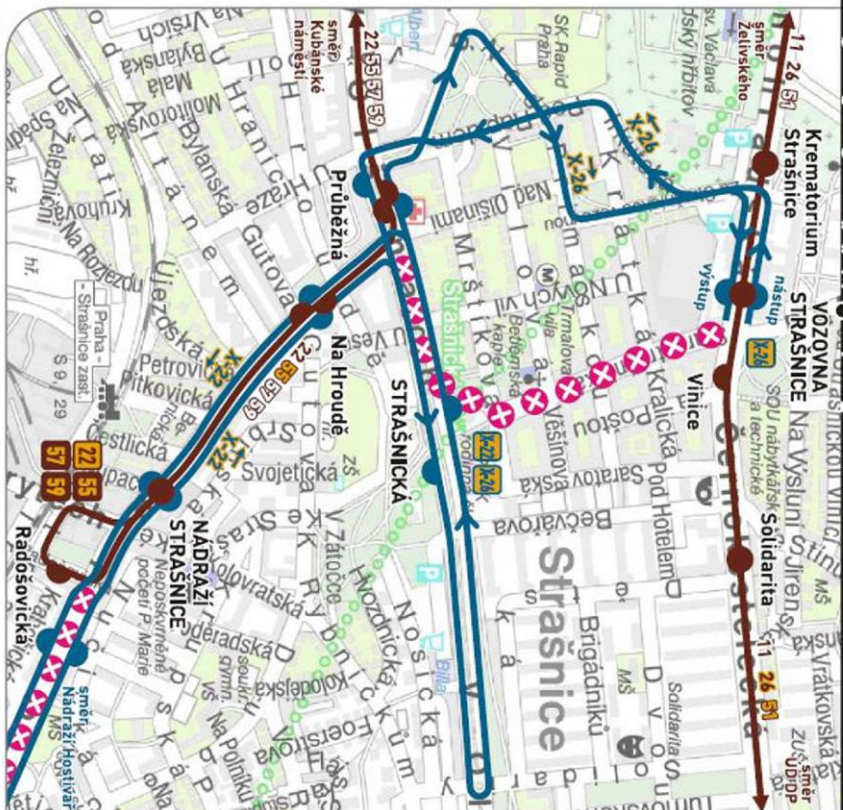

296 19 18 17

www.dpp.cz

Tarifní opatření:

Cestující je povinen se při přestupu na náhradní dopravu prokázat platným jízdním dokladem nebo průkazem opravňujícím k bezplatné přepravě.

Omlouváme se za případné nepříjemnosti a děkujeme Vám za pochopení.

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Příloha 1

<p>Doplň místní názvy k písmenům. Rozlišuj velká a malá písmena! Př. S – Strašnická</p> <p>B</p> <p>G</p> <p>H</p> <p>K</p> <p>M</p> <p>N</p> <p>P</p> <p>R</p> <p>T</p> <p>V</p>	<p>Doplň místní názvy k písmenům. Rozlišuj velká a malá písmena! Př. S – Strašnická</p> <p>B</p> <p>G</p> <p>H</p> <p>K</p> <p>M</p> <p>N</p> <p>P</p> <p>R</p> <p>T</p> <p>V</p>
--	--

<p>Doplň místní názvy k písmenům. Rozlišuj velká a malá písmena! Př. S – Strašnická</p> <p>B</p> <p>G</p> <p>H</p> <p>K</p> <p>M</p> <p>N</p> <p>P</p> <p>R</p> <p>T</p> <p>V</p>	<p>Doplň místní názvy k písmenům. Rozlišuj velká a malá písmena! Př. S – Strašnická</p> <p>B</p> <p>G</p> <p>H</p> <p>K</p> <p>M</p> <p>N</p> <p>P</p> <p>R</p> <p>T</p> <p>V</p>
--	--

MÍSTNÍ NÁZVY A VELKÁ PÍSMENA – řešení

1. Jména ulic. Seřadte názvy ulic dle abecedy.

<u> 2 </u> Hvozdnická	<u> 3 </u> Kralická
<u> 7 </u> Pod Altánem	<u> 8 </u> U Trati
<u> 9 </u> Vilová	<u> 5 </u> Nad Olšinami
<u> 10 </u> Železniční	<u> 1 </u> Foerstrova
<u> 4 </u> Na Hroudě	<u> 6 </u> Pitkovická

2. Co je ve městě? Přiřadte slova k obrázkům. 1F, 2G, 3A, 4E, 5B, 6D, 7C, 8H

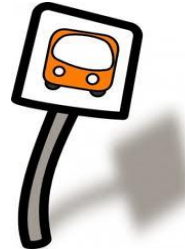
A. ZASTÁVKA	B. NÁBŘEŽÍ	C. PARK	D. NÁMĚSTÍ
E. MOST	F. ULICE	G. NÁDRAŽÍ	H. HŘBITOV

1. ULICE

2. NÁDRAŽÍ

3. ZASTÁVKA

4. MOST

5. NÁBŘEŽÍ

6. NÁMĚSTÍ

7. PARK

8. HŘBITOV

3. Co je to? Vyberte správné slovo k definici.

-*most*..... je místo, kudy jdeme přes řeku.
-*zastávka*..... je místo, kde čekám na autobus nebo tramvaj.
-*nádraží*..... je místo, odkud odjíždí vlaky.
-*park*..... je místo, kde lidé mohou relaxovat a trávit volný čas.
-*nábřeží*..... je ulice nebo pěší zóna u řeky.
-*ulice*..... je místo mezi domy, kudy jezdí auta.
-*hřbitov*..... je místo pro mrtvé.
-*náměstí*..... je místo, které je v centru města.

4. Místní názvy (názvy ulic, zastávek...) a velká písmena

	ADRESA	ZASTÁVKA
1 název	<u>G</u> utova	<u>S</u> trašnická
předložka + podstatné jméno	<u>P</u> od <u>H</u> otelem	<u>N</u> a <u>H</u> roudě
2 přídavná jména	<u>M</u> alá <u>B</u> ylanská	<u>N</u> ová <u>S</u> pojovací
předložka + přídavné jm. + podst.jm.	<u>P</u> od <u>S</u> trašnickou <u>v</u> inici	<u>U</u> <u>V</u> inohradského <u>h</u> řbitova
název + místo (náměstí, ulice, nádraží)	<u>V</u> ilová <u>u</u> lice	<u>R</u> ajská <u>z</u> ahrada
místo + název	<u>n</u> áměstí <u>M</u> íru	<u>N</u> áměstí <u>M</u> íru
místo + obecný název + vlastní jméno	<u>n</u> áměstí <u>B</u> ratří <u>S</u> ynků	<u>N</u> áměstí <u>B</u> ratří <u>S</u> ynků

5. Kvíz. Vyberte jednu správnou odpověď. 1B, 2A, 3C, 4C, 5B, 6A, 7B

- a) václavské náměstí b) Václavské náměstí c) Václavské Náměstí
- a) K Žižkovu b) K žižkovu c) k žižkovu
- a) ulice strašnická b) Ulice Strašnická c) ulice Strašnická
- a) U strašnického divadla b) U Strašnického Divadla c) U Strašnického divadla
- a) ulice malá Štěpánská b) ulice Malá Štěpánská c) Ulice Malá štěpánská
- a) nábřeží Kapitána Jaroše b) Nábřeží kapitána Jaroše c) nábřeží kapitána Jaroše
- a) zastávka vozovna Žižkov b) zastávka Vozovna Žižkov c) Zastávka Vozovna Žižkov

6. Doplnovačka.

- A. (h) Hlavnínádraží.....
- B. most..... (l) Legii
- C. park..... (p) Přátelství
- D. ulice (u) U(o) Olišanskéhohřbitova.....
- E. ulice..... (z) Za (v) Věží
- F. nábřeží... (g) Generála (p) Píky
- G. (b) Betlémskénáměstí.....

7. Změna trasy. Do textu napište správné místní názvy a najděte cestu na mapě.

Minulý rok jsme se z (ulice kolodějská)ulice Kolodějská přestěhovali do (ulice na výsluní)ulice Na Výsluní Ta je blízko (vinohradského hřbitova)Vinohradského hřbitova, kde v (krátké ulici)Krátké ulici..... bydlí můj kamarád Petr. Do školy normálně jezdím tramvají ze (zastávky solidarita)zastávky Solidarita přes zastávku metra (strašnická) Strašnická..... Vystupuju na zastávce (nádraží strašnice)Nádraží Strašnice Teď je ale změna trasy a musím jezdit náhradní autobusovou dopravou X-26 ze zastávky (vozovna strašnice)Vozovna Strašnice na zastávku (průběžná)Průběžná, odkud jdu pěšky na zastávku (na hroudě) Na Hroudě..... Tam nastoupím na autobus X-22 a jedu jednu zastávku do školy.